

My, zebrani dziś w Warszawie, uczestnicy II Kongresu Zdrowia Psychicznego:

osoby doświadczające kryzysów zdrowia psychicznego i ich bliscy, pracownicy ochrony zdrowia i pomocy społecznej, przedstawiciele nauki, kultury i polityki, sojusznicy i przyjaciele ożywieni ideą przełamywania uprzedzeń wobec osób w kryzysach psychicznych oraz barier w udzielaniu im właściwej i skutecznej pomocy,

przypominamy, że:

- zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, którego ochrona należy do obowiązków państwa,
- przemyślana troska o zdrowie psychiczne buduje kapitał osób, rodzin i społeczeństwa,
- przyjazny, sprawny system pomocy i wsparcia w kryzysach zdrowia psychicznego przeciwdziała tragediom indywidualnym i rodzinnym oraz wielkim stratom społecznym,
- naruszanie niezbywalnej godności i praw osób w kryzysie psychicznym wynika z ludzkiej ignorancji, wadliwego prawa oraz z niewydolności instytucji - co można zmienić;

stwierdzamy, że:

- *Deklaracja Warszawska* kończąca poprzedni Kongres została usłyszana i proces reformowania systemu ochrony zdrowia psychicznego w Polsce został zapoczątkowany, czego widowym znakiem są zwłaszcza: realizacja programu pilotażowego centrów zdrowia psychicznego (CZP), przygotowanie podstaw przebudowy lecznictwa psychiatrycznego dzieci i młodzieży oraz uruchamianie projektów deinstytucjonalizacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- podjęte działania są jednak zaledwie kroplą w morzu niezaspokojonych, palących potrzeb, a ponadto większość z zapoczątkowanych działań napotyka na aktywne próby zakłócania lub blokowania, także ze strony wpływowych interesariuszy, nierozumiejących lub nieakceptujących powierzanej im misji i odpowiedzialności,
- mimo pewnego wzrostu świadomości publicznej, ochrona zdrowia psychicznego jest nadal obiektem niezwykle silnej stygmatyzacji indywidualnej, wymierzonej w osoby, grupy i organizacje czynne w tej dziedzinie, jak i stygmatyzacji strukturalnej, zapisanej w jawnych lub niejawnych praktykach instytucjonalnych, złym prawie i obyczaju;

żądamy:

- zasilenia systemowej zmiany w ochronie zdrowia psychicznego adekwatnymi środkami finansowymi, usunięcia wieloletniej tolerancji dla jaskrawej nierówności i błędów w finansowaniu i inwestowaniu w tej dziedzinie - nakłady na ochronę zdrowia psychicznego powinny bezzwłocznie osiągnąć co najmniej średni w Europie (5-6%) udział wśród ogółu wydatków na zdrowie; szacunkowo wymaga to zwiększenia o 2/3 wydatków w populacji dorosłych i ich podwojenie w populacji dzieci i młodzieży – łącznie, w przybliżeniu o nie mniej niż 1 miliard złotych;
- zdecydowanej kontynuacji i poszerzenia zakresu podjętych zmian systemowych, tak by w możliwie krótkim czasie ich oddziaływanie wyeliminowało obszary niedostępności nowoczesnej, środowiskowej pomocy - wymaga to rozszerzenia zasięgu programu pilotażowego CZP, pilnego wdrożenia zmian w lecznictwie dzieci i młodzieży oraz systemowej adaptacji projektów deinstytucjonalizacji realizowanych w ramach EFS.
- zainicjowania wielostronnych działań przeciwdziałających stygmatyzacji indywidualnej i strukturalnej – wzywamy podmioty odpowiedzialne za prawo, kulturę, naukę, edukację, przekaz medialny, wzorce obyczajowe i inspiracje moralne do skoordynowanej pracy nad przełamaniem powszechnych w tym zakresie stereotypów oraz niedopuszczalnej indolencji i ignorancji.